

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวมของผลการดำเนินงาน สำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563

ในไตรมาส 1 ปี 2563 โทร มูฟ เอช มีรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.19 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนเป็น 20.09 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการเติบโตของรายได้จากกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน และเติบโตร้อยละ 1.23 จากไตรมาสก่อนหน้า แม้รายได้ที่เกี่ยวข้องกับบริการโรมมิ่งและนักท่องเที่ยวจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ในช่วงปลายไตรมาส ทั้งนี้ โทร มูฟ เอชเติบโตสูงกว่าอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องแม้ในสภาวะวิกฤตนี้ ในขณะที่รายได้จากการให้บริการของอุตสาหกรรมโดยรวมเติบโตเพียงร้อยละ 1.61 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้าและอ่อนตัวลงร้อยละ 2.14 จากไตรมาสก่อนหน้าจากผลกระทบของสถานการณ์โควิด-19 และการแข่งขันในกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงินทั้งนี้บริการระบบรายเดือนของโทร มูฟ เอช เติบโตแข็งแกร่งและมีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิกว่า 3 แสนรายในไตรมาส 1 ส่งผลให้ฐานผู้ใช้บริการรวมเป็น 30.28 ล้านราย แบ่งเป็นลูกค้าระบบรายเดือน 8.60 ล้านรายและระบบเติมเงิน 21.67 ล้านราย ทั้งนี้ การพัฒนาเครือข่ายและการให้บริการของโทร มูฟ เอช ควบคู่ไปกับการผสานความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจโดยเฉพาะด้านช่องทางทางการขายที่ไม่ถูกกระทบจากมาตรการปิดเมืองบางส่วน (lock down) เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันการเติบโตของโทร มูฟ เอช นอกจากนี้ การมุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์และระบบสิทธิประโยชน์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของแต่ละกลุ่มลูกค้าได้ตรงจุด ตลอดจนความต้องการใช้งานดาต้าและธุรกรรมดิจิทัลที่เพิ่มมากขึ้น จะช่วยส่งเสริมการเติบโตให้กับโทร มูฟ เอชต่อไป

ในขณะเดียวกัน กลุ่มบริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อการบริหารค่าใช้จ่ายและเพิ่ม productivity อย่างต่อเนื่องส่งผลให้ EBITDA (ไม่รวมผลกระทบจากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16) ของกลุ่มบริษัทฯ เติบโตประมาณร้อยละ 12 จากปีก่อนหน้า เป็นประมาณ 5 พันล้านบาท อย่างไรก็ตาม ต้นทุนทางการเงินที่เพิ่มขึ้นตามภาระหนี้สินเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ ส่งผลให้กลุ่มบริษัทฯ มีผลขาดทุนสุทธิประมาณ 1.3 พันล้านบาท (ไม่รวมผลกระทบจากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16) ในไตรมาส 1 ปี 2563 ลดลงจากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนหน้าแต่ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า

หากรวมผลกระทบจากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชีดังกล่าว EBITDA ตามรายงาน เป็น 7.42 พันล้านบาท เติบโตร้อยละ 68.76 จากไตรมาสก่อนหน้าและร้อยละ 66.34 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนหน้า โดยมีผลขาดทุนสุทธิ 1.60 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี 2563

	31 มีนาคม		31 ธันวาคม	
	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2561
จำนวนผู้ใช้บริการของกลุ่มบริษัทฯ – Subscriber (ล้านราย)	30.3	29.6	30.6	29.2
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน – ARPU (บาท)	213	205	209	208

➤ **รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ**

รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ ประกอบด้วย รายได้จากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอื่น รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย รายได้จากการขายสินค้า รายได้ค่าเช่าและค่าบริการอุปกรณ์โครงข่าย และรายได้อื่น ทั้งนี้ โครงสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัทฯ แบ่งตามประเภทผลิตภัณฑ์และการให้บริการในช่วงระหว่าง 31 มีนาคม 2562 และ 31 มีนาคม 2563 มีดังต่อไปนี้

ผลิตภัณฑ์/บริการ	31 มีนาคม 2563		31 มีนาคม 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอื่น	20,093.75	68.62	19,102.75	72.77
- บริการเสียง (Voice) และบริการที่ไม่ใช่เสียง (Non-Voice)	18,968.79	64.78	17,993.36	68.54
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ	1,124.96	3.84	1,109.39	4.23
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)	389.08	1.33	838.49	3.19
รายได้จากการขายสินค้า	5,026.11	17.16	3,301.17	12.57
รายได้ค่าเช่าและค่าบริการอุปกรณ์โครงข่าย	2,981.89	10.18	2,916.37	11.11
รายได้อื่น	790.43	2.70	93.38	0.36
รวมรายได้และรายได้อื่น	29,281.26	100.00	26,252.16	100.00

- รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่** เติบโตเหนืออุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง ด้วยเครือข่ายคุณภาพสูงและการมีพันธมิตรทางธุรกิจด้านช่องทางการขายและจัดจำหน่ายที่มีอยู่ทั่วประเทศ โทร มูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิในกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 3 แสนรายในไตรมาส 1 ปี 2563 ส่งผลให้รายได้เติบโตขึ้นร้อยละ 5.19 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้าและเติบโตร้อยละ 1.23 จากไตรมาสก่อนหน้า เป็น 20.09 พันล้านบาท เพิ่มส่วนแบ่งตลาดรายได้จากการให้บริการเป็นร้อยละ 30.6 ส่วนทางด้านอุตสาหกรรมที่มีรายได้หดตัวลงจากไตรมาสก่อน ทั้งนี้ ฐานผู้ใช้บริการรวมของโทร มูฟ เอช มีจำนวน 30.28 ล้านราย แบ่งเป็นลูกค้าระบบรายเดือน 8.60 ล้านรายและระบบเติมเงิน 21.67 ล้านราย ขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการรวม (Blended ARPU) ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าและปีก่อนหน้าเป็น 213 บาท
- รายได้รวมจากบริการเสียงและไม่ใช่เสียง (นอนวอยซ์)** เติบโตร้อยละ 5.42 จากปีก่อนหน้าและร้อยละ 1.34 จากไตรมาสก่อนหน้าเป็น 18.97 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนที่ยังคงมีรายได้เติบโตแข็งแกร่งในอัตราเลขสองหลักจากปีก่อนหน้า รวมถึงการขายช่องทางการขายและจัดจำหน่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ รายได้จากบริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศและบริการอื่นๆ ทรงตัวที่ 1.12 พันล้านบาท โดยรายได้ที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวได้รับผลกระทบจากมาตรฐาน Lockdown ตั้งแต่วางปลายไตรมาส 1

- **รายได้จากการขายสินค้า** เป็น 5.03 พันล้านบาทเติบโตร้อยละ 52.25 จากไตรมาสแรกของปีก่อนหน้า จากผลตอบรับที่ดีต่อแคมเปญดีไวซ์ แต่ปรับตัวลดลงร้อยละ 28.13 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าจากการขาย iPhone รุ่นใหม่ซึ่งได้รับความนิยมในไตรมาส 4 ปี 2562 ทั้งนี้ การบริหารค่าใช้จ่ายด้าน subsidy โดยมุ่งเน้นที่การเติบโตของฐานลูกค้าคุณภาพ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างอัตรากำไรของกลุ่มให้เติบโต

➤ **ต้นทุน และ ค่าใช้จ่าย**

ต้นทุนการให้บริการและต้นทุนขาย	31 มีนาคม 2563		31 มีนาคม 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ต้นทุนการให้บริการรวม	18,216.75	76.60%	17,922.32	82.40%
- ค่าใช้จ่ายในการกำกับดูแล (Regulatory Costs)	453.68	1.91%	490.27	2.25%
- ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)	536.93	2.26%	928.60	4.27%
- ต้นทุนการให้บริการ (ไม่รวมค่า IC)	11,285.16	47.45%	12,789.63	58.80%
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,940.97	24.98%	3,713.82	17.07%
ต้นทุนขาย	5,565.83	23.40%	3,828.76	17.60%
รวมต้นทุนการให้บริการและต้นทุนขาย	23,782.57	100.00%	21,751.07	100.00%

ในไตรมาส 1 ปี 2563 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.82 จากปีก่อนหน้าเป็น 28.27 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย รวมถึงค่าเช่าสินทรัพย์ที่จ่ายให้กองทุน DIF

- **ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ** เป็น 147.85 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าตามการเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิที่เพิ่มขึ้น แต่ลดลงจากปีก่อนหน้าจากการเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิที่ลดลง
- **ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory costs)** ลดลงร้อยละ 7.46 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.52 จากไตรมาสก่อนหน้า เป็น 453.68 ล้านบาท ตามรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เติบโตขึ้น
- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร) เป็น 14.52 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.76 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าส่วนใหญ่จากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงข่ายซึ่งรวมถึงการจ่ายค่าเช่าให้ DIF ภายหลังการขายสินทรัพย์ให้กองทุนเพิ่มเติมในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ มาตรการควบคุมต้นทุนอย่างมี

ประสิทธิภาพของกลุ่ม ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร (ไม่รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย) ลดลงร้อยละ 11.77 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** เป็น 7.20 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นตามการขายและเพิ่มคุณภาพโครงข่าย และการให้บริการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผลกระทบจากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16
- **ต้นทุนทางการเงิน** เป็น 2.98 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากทั้งปีก่อนหน้าและไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า จากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16 และหุ้นกู้ที่เพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจ และการชำระค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่

➤ **กำไรและขาดทุน**

งบการเงินรวม หน่วย: ล้านบาท	31 มีนาคม	
	พ.ศ.2563	พ.ศ.2562
รวมรายได้	28,490.83	25,158.78
รวมต้นทุน	(23,782.57)	(21,751.08)
กำไร (ขาดทุน) ขั้ต้น	4,708.26	4,407.70
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(4,485.72)	(4,226.34)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และรายจ่ายตัดบัญชี(EBITDA)	7,418.26	4,459.62
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(7,195.72)	(4,278.25)
กำไรจากการดำเนินงาน(EBIT)	222.54	181.37
ต้นทุนทางการเงิน	(2,975.63)	(1,644.16)
รายได้(ค่าใช้จ่าย) อื่น	746.87	(99.26)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน	2.52	289.55
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(2,003.71)	(1,272.50)
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	399.87	48.67
กำไร (ขาดทุน) สำหรับงวด	(1,603.85)	(1,223.83)

- ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2563กลุ่มบริษัทฯ มี**กำไรขั้ต้น**เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.82 เป็น 4.71 พันล้านบาท โดยการเติบโตของรายได้อย่างต่อเนื่องและมาตรการบริหารค่าใช้จ่าย ส่งผลให้ **EBITDA** เติบโตร้อยละ 11.67 จากปีก่อนหน้า เป็น 4.98 พันล้านบาท (ไม่รวมผลกระทบจากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16) หากรวมผลกระทบจากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชีดังกล่าว EBITDA ตามรายงาน เป็น 7.42 พันล้านบาท เติบโตร้อยละ 68.76 จากไตรมาสก่อนหน้าและร้อยละ 66.34 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนหน้า

- อย่างไรก็ตาม ต้นทุนทางการเงินที่เพิ่มขึ้นตามภาระหนี้สินเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิ 1.25 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี 2563 (ไม่รวมผลกระทบจากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16) เทียบกับผลขาดทุนจำนวน 1.22 พันล้านบาทในไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

งบการเงินรวม	31 มีนาคม	31 ธันวาคม
หน่วย: ล้านบาท	พ.ศ.2563	พ.ศ.2562
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7,211.65	46,715.57
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	52,264.74	50,908.81
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	6,301.04	7,024.95
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (รวมเงินลงทุนทั่วไป)	14,253.38	11,580.88
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	80,030.81	116,230.21
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	144,863.89	156,808.28
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	118,401.72	105,854.09
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	4,116.29	2,458.19
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น (รวมเงินลงทุนอื่น และเงินฝากที่มีภาระผูกพัน)	89,422.62	3,215.20
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	356,804.52	268,335.76
รวมสินทรัพย์	436,835.33	384,565.96
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	8,786.13	11,574.16
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	74,953.46	75,094.40
เงินกู้ยืมระยะยาวส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11,799.87	9,040.64
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	18,000.00	18,000.00
ส่วนของหนี้สินภายใต้ใบอนุญาตให้ดำเนินการ		
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	8,462.45	23,240.99
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	3.56	2.47
หนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ	10,824.44	3,824.04
รวมหนี้สินหมุนเวียน	132,829.90	140,776.71
เงินกู้ยืมระยะยาว	99,305.34	102,143.30
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	562.48	572.93
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	843.64	821.27
หนี้สินภายใต้ใบอนุญาตให้ดำเนินการ	41,696.73	38,598.01
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น (รวมประมาณการหนี้สินสำหรับการรื้อถอน)	74,941.21	8,308.30
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	217,349.39	150,443.81
รวมหนี้สิน	350,179.30	291,220.52
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	141,959.31	141,959.31
ขาดทุนสะสม	(47,344.18)	(40,650.96)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(8,248.89)	(8,248.89)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	289.80	285.99
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	86,656.03	93,345.44
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	436,835.33	384,565.96

สินทรัพย์

- **สินทรัพย์รวม** ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เพิ่มขึ้น เป็น 436.84 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 384.57 พันล้านบาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2562 ส่วนใหญ่จากสินทรัพย์สิทธิการใช้จากการปรับใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16
- **ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 52.26 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เมื่อเทียบกับ 50.91 พันล้านบาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2562 ตามการขยายธุรกิจของกลุ่มบริษัทฯ
- **ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)** ลดลงเป็น 144.86 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เมื่อเทียบกับ 156.81 พันล้านบาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2562 จากการปรับใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16 ส่งผลให้สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าถูกบันทึกภายใต้รายการสินทรัพย์สิทธิการใช้ จากก่อนหน้าที่ถูกบันทึกภายใต้รายการ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)** กลุ่มบริษัทฯ มีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ) เพิ่มขึ้นเป็น 118.40 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เมื่อเทียบกับ 105.85 ณ สิ้นปี พ.ศ. 2562 จากใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่ 2600 MHz ซึ่งได้รับในระหว่างไตรมาส

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

- **หนี้สินรวม** ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 กลุ่มบริษัทฯ มีหนี้สินรวม จำนวน 350.18 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.25 จาก ณ สิ้นปี พ.ศ. 2562 ส่วนใหญ่จากหนี้สินตามสัญญาเช่า (รวมประเภทหมุนเวียนและไม่หมุนเวียน) จากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16 ในปีนี้
- **เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น** ลดลงเป็น 74.95 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เมื่อเทียบกับ 75.09 พันล้านบาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2562 จากการชำระเงินให้แก่กลุ่มผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ (vendor) ในระหว่างงวด
- **หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย** (ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน) ลดลงร้อยละ 2.34 จาก ณ สิ้นปี 2562 เป็น 119.89 พันล้านบาท จากการทยอยจ่ายคืนเงินกู้ยืมในระหว่างไตรมาส
- **ส่วนของผู้ถือหุ้น** ส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทฯ ลดลงร้อยละ 7.17 จากปีก่อนหน้า เป็น 86.66 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เนื่องจากผลกระทบของการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16 ซึ่งถูกหักออกจากกำไรสะสมต้นงวด

สภาพคล่องและแหล่งเงินทุน

งบการเงินรวม หน่วย : ล้านบาท	31 มีนาคม	
	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2562
งบกระแสเงินสดรวม		
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	(169.85)	(352.75)
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(33,954.98)	(8,384.18)
กระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(5,397.87)	14,983.15
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(39,522.69)	6,246.22
ยอดยกมาต้นงวด	46,715.57	8,825.95
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	18.77	36.91
ยอดเงินคงเหลือสิ้นงวด	7,211.65	15,109.09

- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน** ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 กลุ่มบริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็นลบ 169.85 ล้านบาทซึ่งปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าด้วยรายได้และฐานลูกค้าที่เพิ่มสูงขึ้น พร้อมการมุ่งเน้นบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ
 - **กระแสเงินสดใช้ไปสุทธิจากกิจกรรมลงทุน** เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เป็น 33.95 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 จากเงินสดจ่ายที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และการจ่ายค่าใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ 900MHz และ 2600 MHz รวมกว่า 2.4 หมื่นล้านบาท
 - **กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน** ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 กลุ่มบริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินสุทธิเป็นลบ 5.40 พันล้านบาท จากการจ่ายคืนเงินกู้ยืมในระหว่างไตรมาส
- **การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ**
- **อัตราส่วนสภาพคล่อง** กลุ่มบริษัทฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่องเพิ่มขึ้นเป็น 0.60 เท่า เมื่อเทียบกับ 0.53 เท่า ในปีก่อนหน้า ส่วนใหญ่จากหนี้สินภายใต้ใบอนุญาตให้ดำเนินการที่ลดลงจากการจ่ายค่าใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ในไตรมาส
 - **อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร** ในไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 กลุ่มบริษัทฯ มีกำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นจากไตรมาส 1 ปีก่อนหน้า ตามรายได้ที่เพิ่มขึ้นแต่ยังมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขยายโครงข่ายและบริการ ทำให้อัตรากำไรขั้นต้นอยู่ที่ร้อยละ 16.53 ลดลงจากปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 16.85 ในขณะที่อัตรากำไรสุทธิในไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เป็นติดลบร้อยละ 4.40 (ไม่รวมผลกระทบจากการปรับมาใช้มาตรฐานการบัญชี TFRS16) ปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อนหน้าที่ติดลบร้อยละ 4.68

- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.04 ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เมื่อเทียบกับร้อยละ 3.13 ในปีก่อนหน้าจากหนี้สินของกลุ่มบริษัท ที่เพิ่มขึ้น ตามการขยายธุรกิจ และการเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่าย และการให้บริการอย่างต่อเนื่อง
 - อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) ของกลุ่มบริษัท ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 ลดลงเป็น 2.93 เท่า เมื่อเทียบกับ 3.90 เท่า ในปีก่อนหน้า เป็นผลจากดอกเบี้ยที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามหนี้สินระยะยาวที่เพิ่มขึ้น
 - อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (cash basis) ของกลุ่มบริษัท ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 ลดลงเป็น 1.14 เท่า เมื่อเทียบกับ 0.97 เท่า ในปีก่อนหน้า จากดอกเบี้ยจ่ายที่เพิ่มขึ้น
 - อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่ครบกำหนดภายใน 1 ปี ต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมด ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เพิ่มขึ้นเป็น 0.28 เท่า เมื่อเทียบกับ 0.26 เท่า ในปีก่อนหน้า ตามการเพิ่มขึ้นของหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่ครบกำหนดภายใน 1 ปีของกลุ่มบริษัท
 - อัตราส่วนเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่อหนี้สินรวม ณ สิ้นไตรมาส 1 พ.ศ. 2563 เท่ากับ 0.0 เท่า
- **ปัจจัยที่อาจมีผลต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินงานของบริษัทฯ ในอนาคต**

ในไตรมาส 1 ปี 2563 อุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยเริ่มได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อรายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติและรายได้ที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว ในขณะที่การแข่งขันในอุตสาหกรรมยังอยู่ในระดับสูง โดยผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเน้นด้านคุณภาพเครือข่าย ข้อเสนอที่คุ้มค่าทั้งด้านบริการข้อมูลและแพ็คเกจที่ผสมผสานผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ทั้งนี้ โทรมูฟ เอช ยังคงเติบโตสูงเหนือกว่าภาพรวมอุตสาหกรรมทั้งด้านรายได้และฐานลูกค้า โดยมีรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.19 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้าโดยบริการระบบรายเดือนของโทรมูฟ เอช เติบโตแข็งแกร่ง ซึ่งมีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิกว่า 3 แสนรายส่งผลให้ฐานผู้ใช้บริการรวมเป็น 30.28 ล้านรายซึ่งผลักดันให้รายได้จากการให้บริการของทั้งอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 2 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้าขณะที่จำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิของทั้งอุตสาหกรรมลดลง 2.24 ล้านรายในไตรมาส 1 ปี 2563 อย่างไรก็ตาม การที่แพ็คเกจแบบความเร็วกว่าแต่ไม่จำกัดปริมาณดาต้าทยอยลดความรุนแรงลง รวมถึงความต้องการใช้งานดาต้าที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในช่วงปลายไตรมาส 1 ที่ภาครัฐมีมาตรการปิดเมืองบางส่วน (city lockdown) จะช่วยเพิ่มโอกาสในการเติบโตของรายได้ จากความต้องการใช้บริการด้านข้อมูลหรือดาต้าของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น

การแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมในประเทศไทย รวมถึงความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคและเทคโนโลยีที่มีการใช้งานธุรกรรมและบริการดิจิทัลมากขึ้น เป็นปัจจัยที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะทางการเงินในอนาคตของกลุ่มบริษัทฯ ทั้งนี้ ความมุ่งมั่นของกลุ่มบริษัทฯ ในการนำเสนอสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของ

ลูกค้าในยุคดิจิทัลได้ดียิ่งขึ้น การผสมผสานบริการและสิทธิประโยชน์หลากหลายภายใต้กลุ่มทรู การมีพันธมิตรที่แข็งแกร่งด้านช่องทางกรขายทั่วประเทศ รวมถึงโอกาสในการเติบโตจากการรุกการขายไปยังพื้นที่ซึ่งกลุ่มบริษัทฯ ยังมีส่วนแบ่งตลาดไม่สูงนัก น่าจะส่งผลให้กลุ่มบริษัทฯ เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง